

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04598/2017-ERU

V Ostravě dne 5. září 2017

Č. j. 04598-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-04598/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba [REDAKCE], nar. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Obviněná z přestupku, fyzická osoba [REDAKCE], narozena [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), se uznává vinnou ze spáchání **pokračujícího přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona**, kterého se dopustila úmyslně tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 6 energetického zákona dne 5. října 2016 a dne 2. listopadu 2016 neumožnila provozovateli distribuční soustavy v odběrném místě [REDAKCE], přístup k měřicímu zařízení, a to k plynoměru sč: [REDAKCE], přestože byla o povinnosti poskytnout součinnost při umožnění přístupu k měřicímu zařízení prokazatelně informována.
- II. Dle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30917.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, byl dne 11. dubna 2017 postoupen spis Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, územního odboru Vyškov, obvodní oddělení policie Vyškov (dále jen „Policie ČR“), č. j. KRPB-262135/TC-2016-061216-PO projednání přestupku účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci úředního záznamu Policie ČR ze dne 17. února 2017 obsaženého ve výše uvedeném spise Policie ČR účastník řízení uvedl, že dům, uvnitř kterého se nachází předmětné měřicí zařízení – plynoměr, využíval osobně od října 2015 až do září 2016. Od září 2016 bydlí v podnájmu na [REDAKCE], ale dům do dne vyhotovení záznamu stále využíval. Nikdo jiný nemá do domu přístup.

Obviněná z přestupku dále uvedla, že po smrti přítele nehradila poplatky za plyn, nedokázala však uvést proč, hradila hypotéku a vodu, o tom, že je třeba hradit další platby, údajně nevěděla. Později chtěla vše vyřešit.

V srpnu 2016 dostala obviněná dopis od společnosti Cestr a Partners, právního zástupce společnosti RWE GasNet, s.r.o., sídlem Klišská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále též „poškozená společnost“), kdy se jednalo o výzvu k součinnosti při umožnění vstupu do nemovitosti, ve které se nachází plynoměr, který je majetkem poškozené společnosti. Tuto poštu obviněná obdržela těsně před porodem a věc předala k vyřízení své matce. Těsně po porodu měla dle jejích slov malé dítě a další starosti, tak na dopis zapomněla a již to neřešila.

Dále obviněná uvedla, že dne 7. října 2016 dostala dopis od společnosti innogy Zákaznické služby, s.r.o., sídlem Plynární 2748/6, 702 00 Ostrava, IČO: 279 35 221, která zastupuje poškozenou společnost, s oznámením, že na domě č. 8 na ul. Olomoucká dochází k neoprávněnému odběru plynu. Již si nepamatuje, jak na dopis reagovala.

V rámci uvedené písemnosti zástupce provozovatele distribuční soustavy obviněnou informoval o plánované demontáži měřidla dne 2. listopadu 2016.

Zástupce provozovatele distribuční soustavy v rámci spisu Policie ČR uvedl, že na základě místního šetření zaměstnanců poškozené společnosti bylo zjištěno, že poslední smluvní odběratel zemřel a předmětnou nemovitost užívá jeho partnerka – obviněná z přestupku – s jejich nezletilým synem a psem. S tou bylo opakovaně hovořeno na místě samém i telefonicky, kdy pokaždé přislíbila zpřístupnit předmětnou nemovitost, ale následně neumožnila zaměstnancům poškozené společnosti, kteří měli demontovat měřicí zařízení a ukončit tak neoprávněný odběr plynu, přístup dovnitř.

Dne 22. srpna 2016 bylo hovořeno s matkou obviněné, kdy ta sdělila, že obviněná je v porodnici a ona za ni vše vyřizuje. Přislíbila zpřístupnit předmětnou nemovitost za účelem demontáže plynoměru, což následně neučinila.

Dne 29. září 2016 bylo hovořeno opět s matkou obviněné, kdy byl domluven termín demontáže plynoměru na den 5. října 2016, nicméně v předemtný den neumožnila montérům poškozené společnosti přístup k měřicímu zařízení.

Dne 7. října 2016 bylo dle vyjádření zástupce provozovatele distribuční soustavy odesláno oznámení o neoprávněném odběru plynu přímo k rukám obviněné, které si osobně vyzvedla dne 13. října 2016. V oznámení byl určen termín demontáže plynoměru na 2. listopadu 2016, přičemž obviněná v tento den neumožnila přístup montérům poškozené společnosti, a bránila tak demontáži plynoměru.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že neumožní provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy přístup k měřicímu zařízení podle § 71 odst. 6 energetického zákona

Energetický zákon v ust. § 71 odst. 6 zakotvuje, že zákazníci jsou povinni umožnit provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy nebo výrobcí plynu, který odběrné místo měřicím zařízením vybavil, přístup k měřicímu zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

Přestože byl plynoměr sč. [REDAKCE], umístěný v odběrném místě, evidován na zesnulého přítele obviněné, nikoli na ni samou, spadá povinnost stanovená ust. § 71 odst. 6 energetického zákona umožnit přístup k měřicímu zařízení také na obviněnou, jelikož předmětnou nemovitost i po smrti zákazníka poškozené společnosti dále užívala. V tomto smyslu je tedy považována za zákazníka.

V řízení bylo zjištěno a prokázáno, že obviněná nesplnila svou výše uvedenou povinnost stanovenou energetickým zákonem, když provozovateli distribuční soustavy opakovaně dne 5. října 2016 prostřednictvím matky obviněné a dne 2. listopadu 2016 sama obviněná neumožnila přístup k měřicímu zařízení.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona. Přestupek, který je posuzován v dané věci, současně jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. Což nad uvedené vyplývá i z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. V této souvislosti se Úřad zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného správního deliktu.

Správní orgán uvádí, že jednání, kdy účastník řízení opakovaně úmyslně neposkytl součinnost provozovateli distribuční soustavy při odebrání měřicího zařízení, přestože byl o tomto úmyslu informován, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť jeho protiprávním jednáním došlo k ohrožení veřejného zájmu na provozování distribučních soustav.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“), se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Ve smyslu ust. § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je potřeba úmyslného zavinění.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a nedbalostní (nedbalost vědomá či nevědomá).

Správní orgán vyhodnotil, že účastník řízení spáchal posuzovaný přestupek úmyslně, konkrétně v úmyslu přímém ve smyslu ust. § 4 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích, jelikož účastník řízení chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, když z jeho vyjádření před policejním orgánem vyplynulo, že o úmyslu provozovatele distribuční soustavy odebrat měřicí zařízení věděl a přesto k němu přístup neumožnil.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu ve formě pokuty.

Podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. q) energetického zákona uloží pokuta až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy

a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí ve prospěch účastníka řízení, že přestupek nespáchal svým aktivním konáním.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že se účastník řízení dopustil přestupku úmyslně, když byl o své povinnosti zajistit přístup k měřicímu zařízení zástupcem provozovatele distribuční soustavy dopředu informován, a tuto povinnost přesto nesplnil.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 10 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Výše uložené pokuty současně odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava